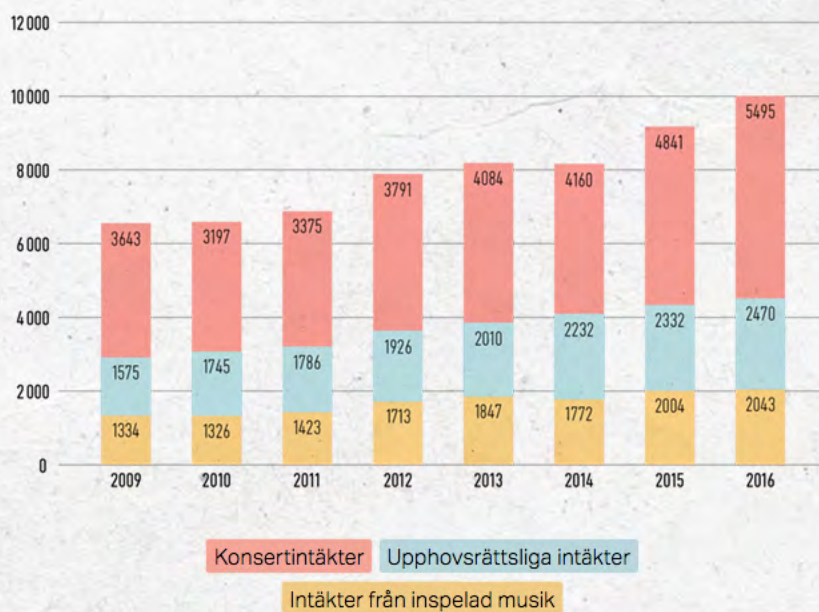

Konsten att mäta det omätbara

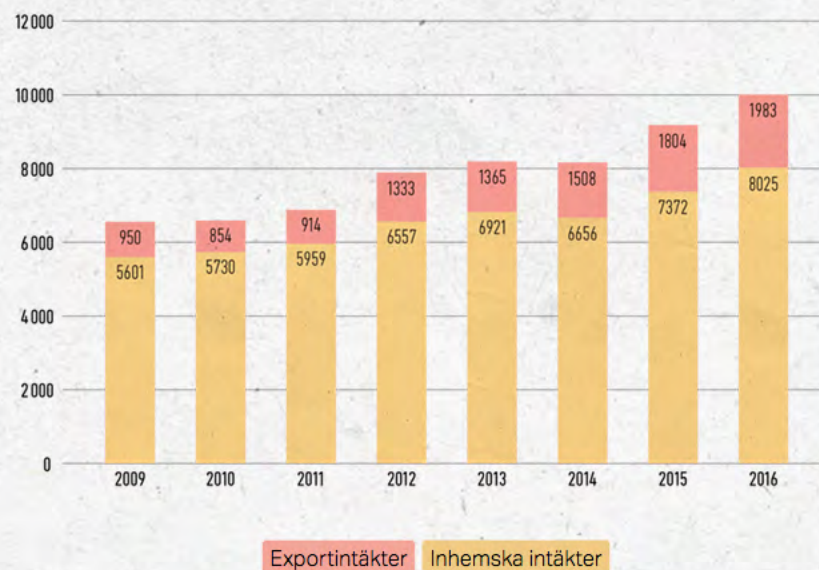

Linda Portnoff, Handelshögskolan i Stockholm

DEN TOTALA MUSIKMARKNADENS INTÄKTSUTVECKLING

EXPORTMARKNADENS INTÄKTSUTVECKLING

179
ÅR AV
ENSAMHET

RED. JENNY LANTZ & LINDA PORTNOFF

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

The graphic design features a teal background with yellow geometric patterns. At the top, there are three rectangular sections containing grids of squares. The central text '179 ÅR AV ENSAMHET' is prominently displayed in a large, bold, yellow font. Below the title, the authors' names 'RED. JENNY LANTZ & LINDA PORTNOFF' are written in a smaller, yellow, sans-serif font. At the bottom, there is a larger graphic element consisting of a central archway with a small figure walking through it, flanked by stylized triangular shapes. The publisher's name 'ALBERT BONNIERS FÖRLAG' is located in the bottom right corner.

Starten på forskningsprojektet...

- ❑ Kulturförvaltningschefer initierade projektet eftersom man sa att konstnärlig kvalitet inte enbart är det viktigaste målet, utan också det som är svårast att säga vad det överhuvudtaget är.
- ❑ Hur kan då något som man inte kan säga vad det är vara så viktigt?

Vad är konstnärlig kvalitet?

- Konstnärlig kvalitet är när betraktaren berörs känslomässigt trots egna intellektuella invändningar.
- Konstnärlig kvalitet är när betraktaren bär den konstnärliga upplevelsen med sig under lång tid.
- Konstnärlig kvalitet är när betraktaren motvilligt byter ståndpunkt.
- Konstnärlig kvalitet väcker nyfikenhet och empati.
- Jämställdhet och mångfald bidrar till konstnärlig kvalitet.
- Konstnärlig kvalitet måste alltid specificeras utifrån konststart, kontext, tid och plats.
- Experter måste avgöra vad som är konstnärlig kvalitet.

Vad är konstnärlig kvalitet?

- Konstnärlig kvalitet är å ena sidan hantverksskicklighet och å andra sidan originalitet eller nyskapande
- Konstnärlig kvalitet behöver tolkas bredare. Västerländskt kanon fungerar inte i vår kommun där majoriteten är invandrare.
- Konstnärlig kvalitet är vad människorna i kommunen vill ha.
- Konstnärlig kvalitet kan också inrymma sådant medborgarna inte visste att de ville ha, sådant som marknaden aldrig skulle klara av att producera på egen hand.
- Kulturproducent: "Jag tror inte att de själva vet vad de menar med konstnärlig kvalitet. Det är det som är problemet."

Kartläggning av institutionella logiker och motstridiga krav

Hur hanterar man situationer där:

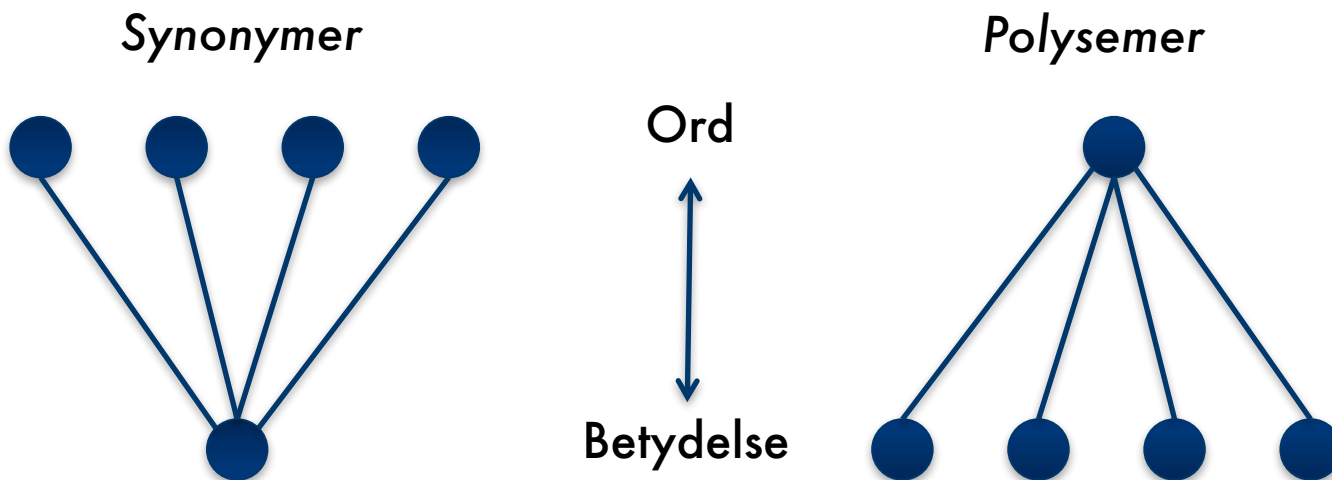
- Man väljer mellan folkkära breda kulturproducenter och den mer avantgardistiska spjutspetsen?
- Man väljer mellan barnteater utan inträde och annan scenkonst som kan ha hög egenfinansiering?
- Man å ena sidan vill finansiera kultur som ger kulturproducenter rimliga löner och å andra sidan ger så mycket pang för pengarna som möjligt?
- Man väljer mellan kultur som får många besökare men dåliga recensioner eller kultur som får få besökare men bra recensioner?

“Politiker vill gärna att kulturen ska vara en quick-fix på allt: De vill att kulturen ska fixa jämställdheten och mångfalden, och demokratin i största allmänhet, och även då vara bred men samtidigt en spjutspets, och gärna internationell och stärka internationella relationer. (...) Man skulle inte begära detsamma av Försvarsdepartementet.” *Kulturproducent*

Strategier för att hantera motstridiga krav

- ❑ **Selektering:** Att medvetet uppfylla vissa men inte andra krav
- ❑ **Anpassning:** En strategi av läpparnas bekännelse – en försäkran att vissa krav ska uppfyllas utan verklighetsgrund
- ❑ **Outsourcing:** Tjänstemän överlåter bedömning till andra
- ❑ **Hybridisering:** Vissa element av en viss kulturproduktion ska tillfredsställa en typ av krav och ett annat element ett annat typ av krav
- ❑ **Normkreativitet:** Att genom sitt uppträdande skapa sig egna normer som går på tvärs med befintliga och genom en viss identitet vinna acceptans för dessa normer

Slutsats: Konstnärlig kvalitet som ett polysemt mål

Synonymer har många ord för en betydelse.
Polysemer har många betydelser för ett ord.

Slutsats: Konstnärlig kvalitet som ett polysemt mål

Det viktigaste konceptet som lanseras i den föreslagna begreppsapparaten är att konstnärlig kvalitet är ett *polysemt mål*

- ❑ Polysemer är ett ord med flera betydelser.
- ❑ Ett polysemt mål inrymmer simultana och många (ofta motstridiga) kvalitetsförståelser, målsättningar och tolkningar
- ❑ Genom att låta begreppet vara just polysemt kan motstridiga logiker hanteras. Annars hade det inte varit möjligt.

En ansats till ekonomiskt och kulturellt ändamålsenlig styrning

Bakgrund

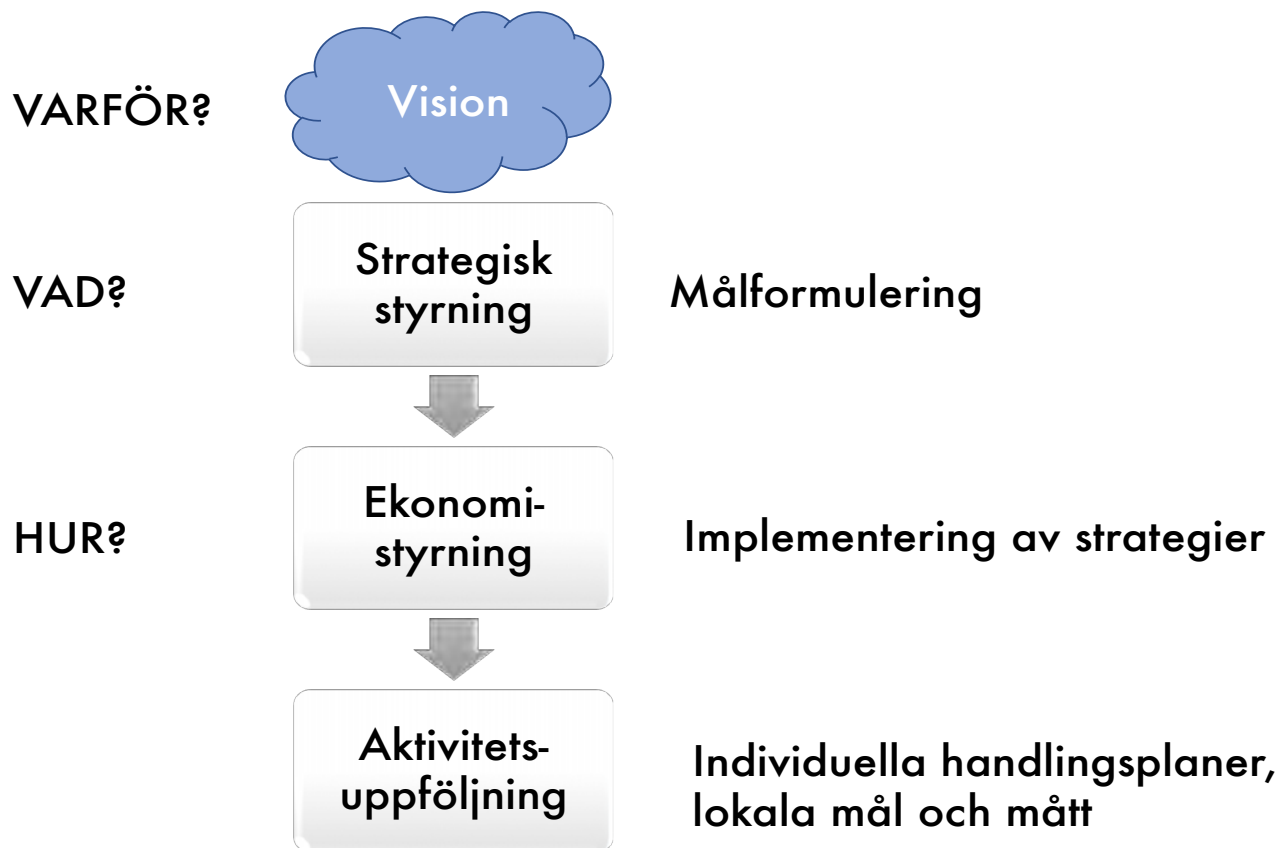
I Sverige fördelas årligen drygt 21 miljarder kronor av offentliga medel till kulturområdet på statlig, regional och kommunal nivå

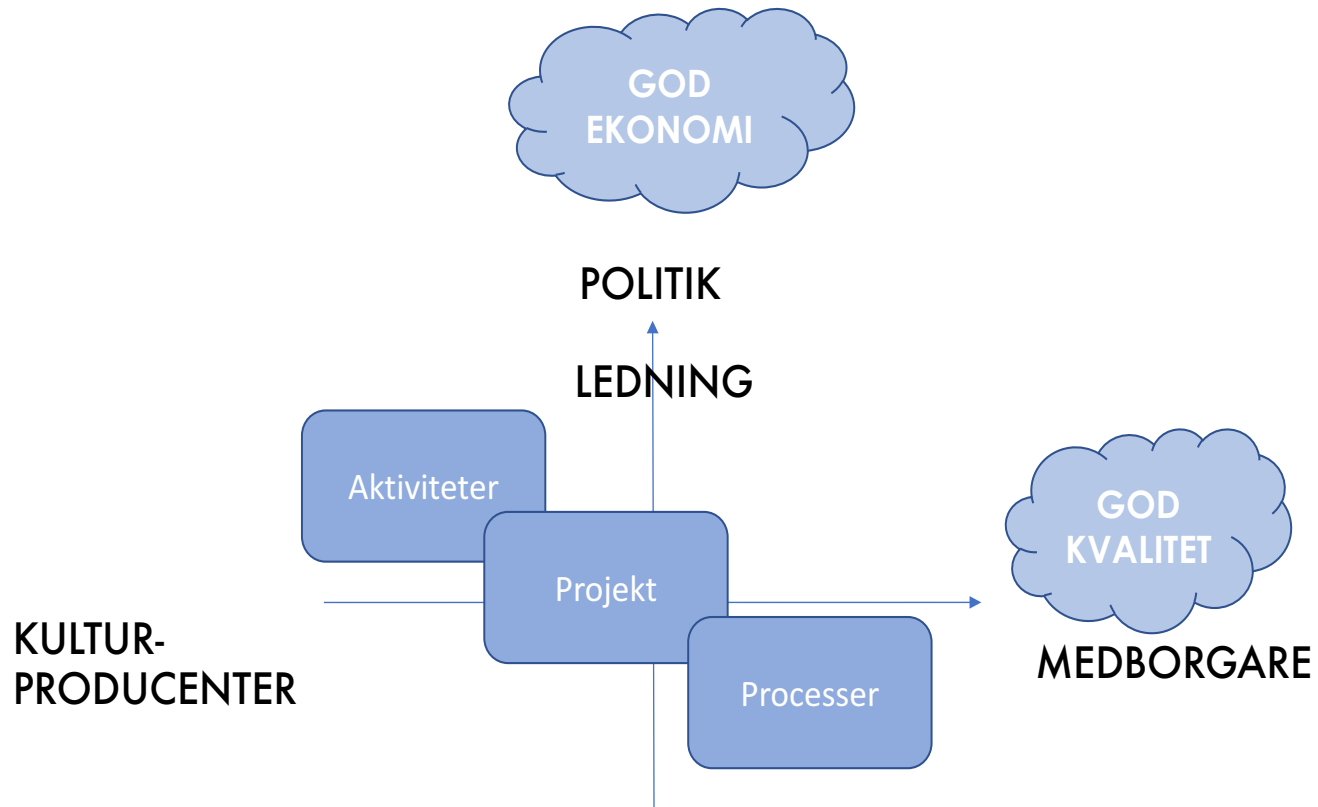
- Statlig nivå 7,6 miljarder kronor
- Regional nivå 3,6 miljarder kronor
- Kommunal nivå 10 miljarder kronor

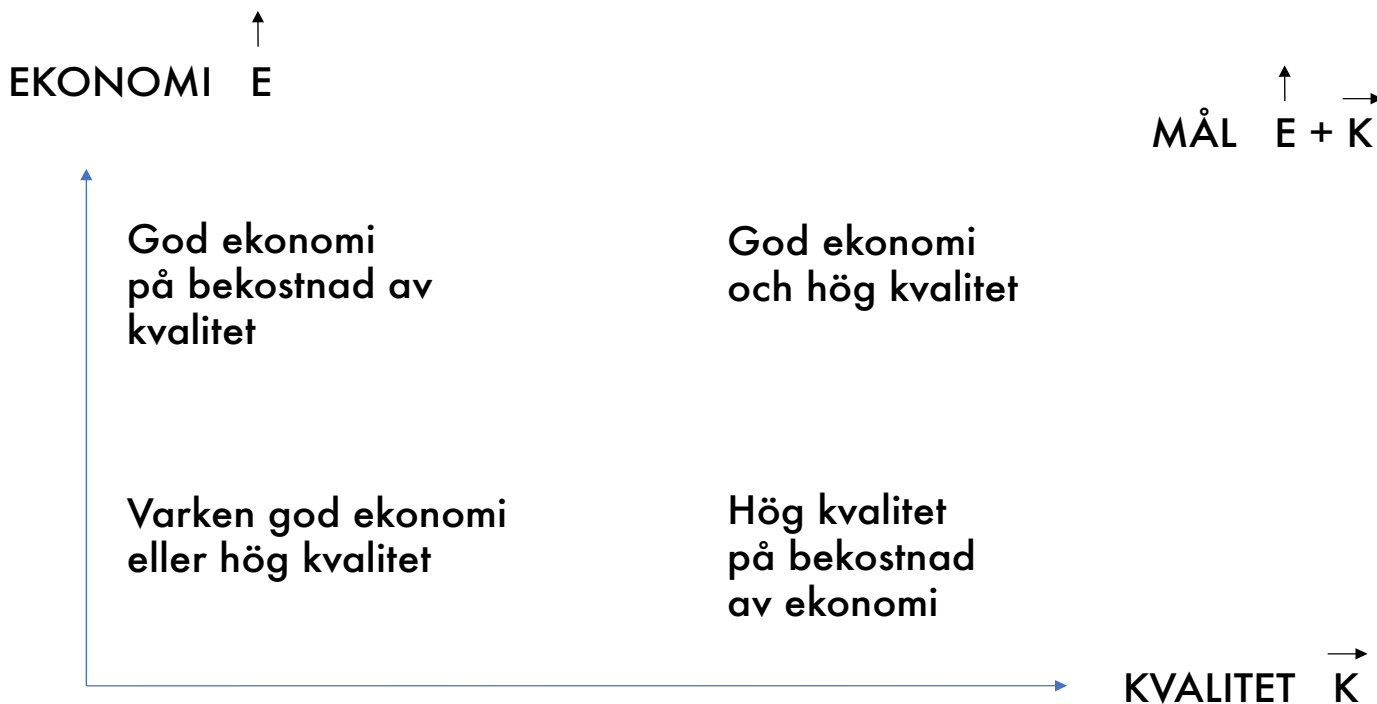
Ekonomiskt värdeskapande skiljer sig från kulturellt och konstnärligt värdeskapande...

Intäkter	100
<u>- Kostnader</u>	<u>- 40</u>
Resultat	60

Men subjektiva bedömningar ligger bakom siffror också

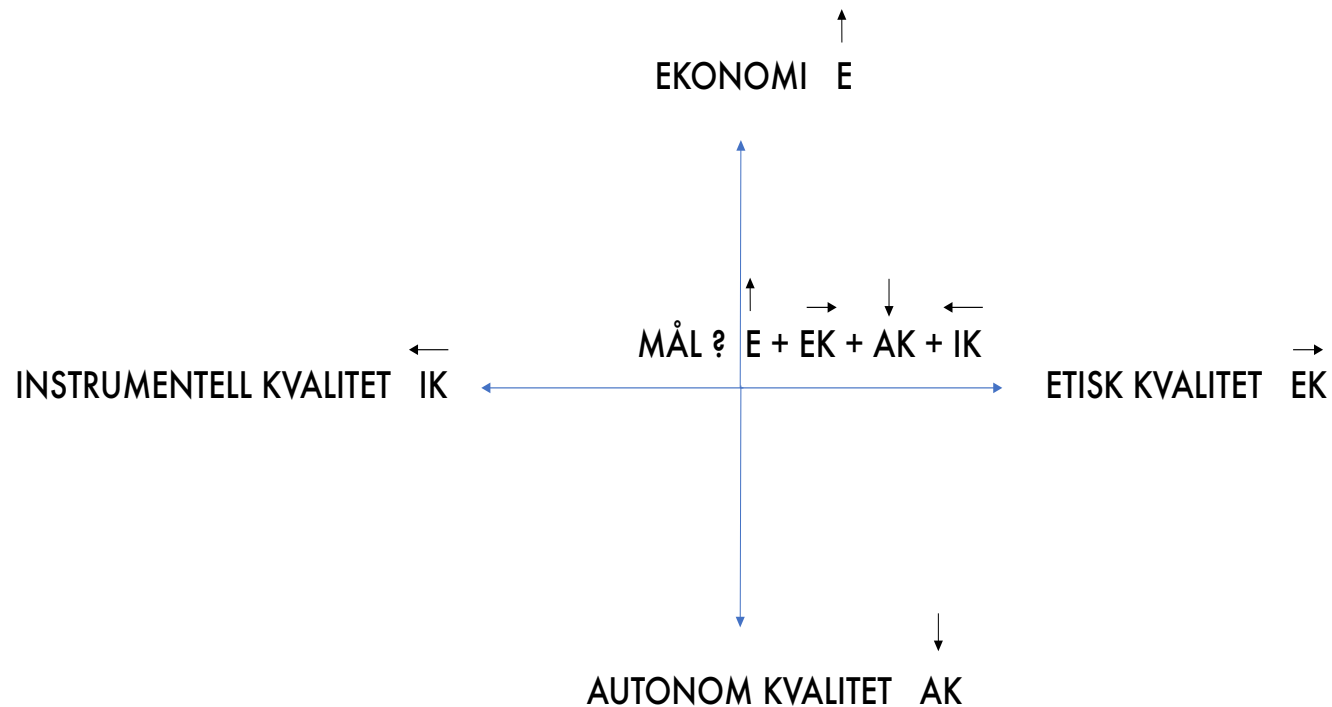
Varför försöka mäta det omätbara?

- Otydligheter kan leda till att de som är duktiga på att skriva ansökningar premieras framför de som bär den konstnärliga fanan högt.
- Otydligheter kan leda till att de sökande försöker anpassa bort spetsighet och nyskapande vilket i sin tur kan få till följd att idéer med stor initial konstnärlig potential urvattnas.
- Varför mäta något som egentligen inte är ett problem?

Utmaning #1 Att kunna motivera och skapa legitimitet för bidragsgivningen

”Väldigt förenklat kan man säga att vi hade 106 miljoner kronor som vi fördelade till 100 aktörer. Och de fick samma pengar varje år [---] till slut kunde vi inte riktigt motivera varför sex handläggare bedömer 700 ansökningar när pengarna i princip fördelas på samma sätt varje år. Det var den egna självkritiken i det. Sen hade revisorerna kritik, för de sa ’en verksamhet som haft ett stöd på en nivå under tio, femton år, kan ... Går det ens en gång att ändra, eller kan man se det som en prenumeration i princip? Alltså, är det ett utställt löfte?”

Utmaning #2 Att sätta ut en riktning och få styrkraft mot mål

Den obefintliga styrningen?

Utmaning #3 Att fastställa riktlinjer för uppföljning för att kunna göra jämförelser

”[Det mäts] hur många som kom och hur många böcker som lånades ut och så vidare. Men just det här med det kvalitativa, det är där vi famlar. Och jag tror igen att vi skulle behöva verktyg i det.”

”Det kommer inte så många men kvaliteten var fantastiskt, men hur visar vi det? Hur beskriver vi det?”

MÅL	Konstnärlig kvalitet	Publik räckvidd	Delaktighet	Jämställdhet och mångfald	Ekonomisk bärkraft
MÅTT	Producentens anseende Nyskapande-grad	Träff-procent	Involverar publiken	Representation Tematik/innehåll	Genomförbarhet
BETYG (SKALA 1—3)	Min 2, max 6	Min 1, max 3	Min 1, max 3	Min 2, max 6	Min 1, max 3

Förslag till bedömningsgrundande ramverk för bidragsgivning

”Simple, clear purpose and principles
give rise to complex, intelligent
behavior.

Complex rules and regulations give rise
to simple, stupid behavior.”

TACK!

Linda Portnoff

L.c.portnoff@gmail.com

0704658946